

MEDICINA TRANSPLANTOLOGICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI ASPECTELE EI BIOETICE

Pavel Nicolaev

Conducător științific: Anatolie Eșanu

Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

ORGAN TRANSPLANTATION MEDICINE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND ITS BIOETHICAL ASPECTS

Pavel Nicolaev

Scientific adviser: Anatolie Eșanu

Department of Philosophy and Bioethics, *Nicolae Testemițanu* University

Introducere. Medicina transplantologică în Republica Moldova actualmente se confruntă cu următoarea dilemă - progresul medical sau dimensiunea lui bioetic. Transplantul de organe, țesuturi și celule umane dintr-o perspectivă salvează vieți, dar din alta generează întrebări complexe legate de justiție, religie și bioetica. **Scopul lucrării.** Această lucrare își propune să exploreze stadiul actual al medicinei transplantologice în Republica Moldova și să analizeze aspectele bioetice asociate cu transplanturile de organe, țesuturi și celule umane. **Material și metode.** Analiza se bazează pe literatura de specialitate din domeniul bioeticii și pe informațiile disponibile privind activitatea transplantologică în Republica Moldova. Sunt examinate principiile etice fundamentale precum respectul pentru autonomie, dreptatea distributivă și beneficența, în contextul transplantului de organe și țesuturi. **Rezultate.** În Republica Moldova medicina transplantologică a cunoscut o evoluție semnificativă în ultimii ani. Cu toate acestea, există încă numeroase aspecte bioetice care trebuie de luat în considerare, cum ar fi: accesul echitabil la transplant pentru toți pacienții, acordul informat al donatorilor și beneficiarilor, distribuția justă a organelor, precum și prevenirea traficului ilegal de organe. **Concluzii.** Medicina transplantologică în Republica Moldova este într-o fază de dezvoltare și necesită continuarea eforturilor pentru a asigura o practică etică și transparentă. Este esențial ca aspectele bioetice să fie integrate în toate aspectele activității transplantologice, iar comunitatea medicală, autoritățile guvernamentale și societatea civilă să colaboreze pentru a promova standardele cele mai înalte de etică și integritate în acest domeniu crucial al medicinei moderne. **Cuvinte-cheie:** transplant de organe, acord informat, bioetica.

Background. Organ transplantation medicine in the Republic of Moldova is currently facing the following dilemma - medical progress or his bioethical dimension. The transplantation of human organs, tissues and cells from one perspective saves lives, but from another it generates complex questions related to justice, religion and bioethics. **Objective of the study.** This paper aims to explore the current state of transplantation medicine in the Republic of Moldova and to analyze the bioethical aspects associated with the transplantation of organs, tissues and human cells. **Material and methods.** The analysis is based on the specialized literature in the field of bioethics and on the available information regarding the transplant activity in the Republic of Moldova. Fundamental ethical principles such as respect for autonomy, distributive justice and beneficence are examined in the context of organ and tissue transplantation. **Results.** In the Republic of Moldova, transplant medicine has seen a significant evolution in recent years. However, there are still many bioethical issues to be considered, such as: fair access to transplantation for all patients, informed consent of donors and recipients, fair distribution of organs, as well as prevention of illegal organ trafficking. **Conclusion.** Organ transplantation medicine in the Republic of Moldova is in a development phase and requires continued efforts to ensure an ethical and transparent practice. It is essential that bioethical considerations are integrated into all aspects of transplant work, and that the medical community, government authorities and civil society work together to promote the highest standards of ethics and integrity in this crucial area of modern medicine. **Keywords:** Organ transplantation, informed consent, bioethics.